

33 . Grădiștea de Munte | Comuna: Orăștioara de Sus | Județ: Hunedoara | Punct: Dealul Grădiștii (Piciorul Muncelului) | Anul: 2008

Anul: 2008

Cod RAN: 90397.01

Perioade: Protoistorie

Epoci: La Tène

Tipuri sit: descoperire izolată, tip neprecizat, amenajare/construcție, necropolă

Categorii sit: Apărare (construcții defensive), Domestic, Religios, ritual și funerar, Neatribuit

Autori: Cristina Bodó, Gelu Florea, Ioan Glodariu, Eugen Iaroslavschi, Răzvan Mateescu, Luca Paul Pupeză, Liliana Suci

Instituții: Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva, Universitatea "Babeș - Bolyai", Cluj-Napoca, Universitatea "Babeș - Bolyai", Cluj-Napoca, Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Cluj-Napoca, Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Cluj-Napoca, Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Cluj-Napoca, Universitatea "Babeș - Bolyai", Cluj-Napoca

Raport

Scopul proiectului și al cercetării arheologice a vizat o verificare în zona sacră și reluarea săpăturilor în cartierul de est de la Sarmizegetusa Regia.

În zona sacră s-a abordat absida marelui sanctuar circular de pe terasa a XI-a. Acolo „răscoliri” s-au făcut încă de la sfârșitul sec. al XIX-lea. Ele au continuat cu cercetările arheologice din sec. XX, când s-a stabilit numărul pilaștrilor din lemn la 34 și că ei erau, aparent, prinși într-un perete de lut ars, cu două intrări la E și la V marcate de două praguri din calcar față în față. Trebuia verificat dacă în absida marcată de cei 34 de pilaștri se poate vorbi de un postament capabil să susțină statuia unei divinități.

În absidă s-a trasat o suprafață de 6 x 5 m cu un martor pe lungime de 0,50 m și o prelungire de 0,70 x 2,65 m, cu un martor de 0,20 m, în „vârful” absidei. Adâncimea săpăturii a fost de 1 m.

Stratigrafia (de sus în jos): 1. strat vegetal gros de 0,10 m urmat de 2. umplutura terasei din pământ brun-gălbui amestecat cu mult lut cu o grosime de 0,90 m. Pe alocuri erau vizibile urmele vechilor săpături. Nu s-a descoperit nici un fel de inventar arheologic.

Concluzia este că nu există vreun indiciu pentru postament. Săpătura s-a oprit la 1 m adâncime.

Cartierul de E (situat la NE de zona sacră), convențional Căprăreța II, pentru că pe terasa Căprăreța I este săpătura din 1971, când s-a cercetat marele atelier metalurgic I.

Pe terasa Căprăreța II se observă trei „movile”, două mari – 10 m diametru, 0,50 m înălțime – și una, în mijloc, mai mică – 6 m diametru, 0,30 m înălțime. A fost secționată parțial doar „movila” din zona de V a terasei.

Au fost trasate patru secțiuni, dispuse în „cruce”, două dintre ele de 10 x 2 m, celelalte două de 5 x 2 m. Stratigrafia generală se prezenta astfel (de sus în jos): pământ vegetal, gros de 0,10 m; nivel de pământ brun-gălbui cu pigmenți de cărbune în care sporadic au apărut materiale arheologice, cu o grosime de 0,20/0,30 m; urma, până la adâncimea de 0,8/0,9 m, un strat de lut galben amestecat cu sfărâmături de stâncă; între 0,90 -1,10 m, un strat de pământ brun-gălbui cu pigmenți de cărbune; următorul strat, până la adâncimea de 1,50 m, consta în lut galben amestecat cu sfărâmături de stâncă.

Se pare că terasa a fost amenajată/locuită în două etape, după cum indică prezența a două straturi de nivelare (lut galben amestecat cu pietre). Prima etapă este atestată prin aflarea unor fragmente ceramice, între care un fund și o buză de chiup, și prin pigmentația de cărbune.

Pentru a doua fază de locuire urmele arheologice sunt mult mai consistente. Astfel, a fost descoperită o

construcție, cercetată parțial (doar un colț și o parte din latura de S), evidențiată prin scânduri de brad carbonizate, pereți prăbușiți și podină din lut. În imediata apropiere au fost găsite numeroase obiecte din fier, vase ceramice de diferite dimensiuni – unele reîntregibile – și o masă compactă de semințe carbonizate (mei). Dacă sfârșitul construcției poate fi pus pe seama unui incendiu, funcționalitatea ei rămâne de stabilit după ce va fi cercetată în întregime.

Probabil tot ultimei faze de locuire îi aparțin trei gropi dispuse în linie care aveau pe fund câte o lespede de micașist. Rolul lor este incert, dar modul de dispunere și umplutura par a le lega de existența construcției.

În vederea valorificării informațiilor arheologice, pe lângă studiile de specialitate ce vor fi elaborate în următoarea perioadă, au fost realizate două baze de date: bază de date arheologice de tip GIS (Geographic Information System) și bază de date pentru materialele arheologice din siturile dacice (zona capitalei regatului dac). Materialele arheologice descoperite în campania din 2008 au intrat în patrimoniul MCDR Deva.

Obiectivele cercetării viitoare constau în cercetarea integrală a terasei Căprăreța II și abordarea altor terase din zonă, necercetate până în prezent.

Informații suplimentare online

[Raportul 4242 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapservet Cimec.ro](#)
